

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 60/18

Møtedato: 6. september 2018

Dato: 30.08.2018

Arkivsaksnr:

Nedlegging av emner i kirkemusikkemner

Bakgrunn

Programstyret for utøvende musikk, og instituttrådet ved Griegakademiet, Institutt for musikk har gjennomgått sin emneportefølje, og tidligere gjort samlede vurderinger som grunnlag for nedlegging av tidligere kirkemusikkemner:

- MUV271 Liturgikk og hymnologi
- MUV272 Liturgisk orgelspel
- MUV275 Liturgisk improvisasjon

Saken

Det vises til siste saksfremlegg og behandling i instituttrådet 18. juni; IR/GA sak 15/18 (vedlegg). Saken ble behandlet i UU-KMD 30. august (UU-KMD 32/18). Programstyreleder for Utøvende musikk redegjorde der for fagfeltets og emnenes historikk, og programstyrets argumentasjon for nedlegging av emnene. Programstyreleder viste også til skriftlig innspill fra lærere i emnene som grunnlag for diskusjonen i utdanningsutvalgsmøtet (vedlegg).

Utdanningsutvalget diskuterte de ulike perspektivene i saken, og instituttrådets vedtak. Betydningen av at innholdet i disse emnene kan ivaretas i den eksisterende emneporteføljen ble vektlagt. Nedlegging av emnene er ikke ensbetydende med at liturgisk orgelspill og -improvisasjon utelukkes som fagfelt i programmet. KMDs utdanningsutvalg sluttet seg på bakgrunn av dette enstemmig til følgende vedtak:

Utdanningsutvalget slutter seg til instituttrådets vedtak om nedlegging av de nevnte emnene, og oversender saken til endelig behandling i fakultetsstyret.

Denne anbefalingen bygger på en forståelse av at det innholdsmessige i emnene MUV272 og MUV275 kan gjøres innenfor andre eksisterende emner.

På dette grunnlag anbefales følgende forslag til vedtak for fakultetsstyret:

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar nedlegging av emnene MUV271 Liturgisk hymnologi, MUV272 Liturgisk orgelspel og MUV275 Liturgisk improvisasjon. Det innholdsmessige i emnene MUV272 og MUV275 ivaretas i andre eksisterende emner.

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- Saksfremlegg og vedtak fra Instituttråd; IR/GA sak 15/18
- Skriftlig uttalelse fra orgel- og kirkemusikklærerne

UNIVERSITETET I BERGEN

Fakultet for kunst, musikk og design

INSTITUTTRÅD VED GRIEGAKADEMIET- Institutt for musikk

Sak nr.: 15/18

ePhorte saksnummer:

**Sakstype:
vedtakssak**

Møte: 18/6 2018

Nedlegging av kirkemusikkemner ved Griegakademiet – Institutt for musikk

Bakgrunn

Programstyret for Utøvende musikk eller komposisjon behandlet forslag om nedlegging av kirkemusikkemnene 25.01.2018 i forbindelse med revisjoner i studieplanen. Programstyret foreslo følgende kirkemusikkemner nedlagt:

- MUV271 Liturgikk og hymnologi
- MUV272 Liturgisk orgelspel
- MUV275 Liturgisk improvisasjon

Instituttrådet behandlet samme studieplansak (instituttrådssak 06/18) i møte den 22.02.2018. De foreslåtte endringene ble anbefalt, og saken sendt til fakultetet for ferdigbehandling.

I fakultetet ble forslagene til revisjoner i studieplanen behandlet i studieutvalget, og i fakultetsstyret (sak 27/18) på møtet den 12.04.2018. I tilbakemelding fra fakultetet (e-post ved Hilde Skare 09.05 og 10.05) blir det klart at nedleggingen av emnene likevel ikke er ferdigbehandlet, men at fakultetet imøteser en egen sak om dette til fakultetsstyret.

Ved Griegakademiet, har kirkemusikkprofilering vært en valgmulighet, men ikke en egen studieretning, innenfor studieprogrammet BA i Utøvende musikk eller komposisjon. Kirkemusikkemnene har imidlertid vært «sovende» de siste årene på grunn av svak rekruttering og svak studentgjennomstrømming. Siden 2005 har 15 studenter blitt tatt opp på studieprogrammet BA i Utøvende musikk eller komposisjon med orgel som hovedinstrument. Den siste ble tatt opp i 2013. Kun 8 av disse har fullført en grad. I perioden 2013-2016 gjennomførte 4 studenter emnene.

Forsøk på å revitalisere tilbudet innen kirkemusikk har skjedd gjennom utarbeiding av planer for et årsstudium (instituttrådssak 20/14). Om et slikt årsstudium skulle gi kantorkompetanse har vært uklart, og oppstart ble avvist av HF i 2015. Ideer om samarbeid med NLA om de liturgiske delene av emneportefølgen, med tanke på å la et slikt årsstudium gi kantorkompetanse, har ikke ført fram. Muligheter for å søke om EVU stimuleringsmidler ble diskutert med fagmiljøet høsten 2017, uten at dette førte fram til en søknad.

På det nasjonale plan har studietilbudene i kirkemusikk blitt behandlet i SAK-prosessen igangsatt av Rådet for utøvende musikkutdanning RUM. I rapporten *Samarbeid og*

arbeidsdeling i utøvende høyere musikkutdanning (Bakken, Jørgensen & Knutsen, 2016) behandles de nasjonale utfordringene knyttet til kirkemusikkutdanningene. Rapporten understreker at til tross for at arbeidsmarkedet for kirkemusikere er stort, så sliter institusjonene som i dag har kirkemusikktilbud med rekruttering. Utvalget foreslår derfor at kirkemusikkutdanningstilbud lokaliseres ved de tre RUM institusjonene som per i dag har aktive tilbud (NMH, NTNT og UiT). RUM rapporten kommer med en klar oppfordring: «Samtidig bør de institusjonene som nå har sovende kirkemusikkutdanningstilbud vurdere å legge ned disse, og med dette bidra med brukbar rekruttering til de tre institusjonene som nå tilbyr utdanninger» (s. 17)

Til saken

Griegakademiet – Institutt for musikk har gjennom mange år forsøkt å finne løsninger som kan endre rekruttering og gjennomstrømming innenfor studietilbudet i kirkemusikk uten å lykkes. Instituttledelsen ser derfor det som hensiktsmessig å følge oppfordringen fra RUM rapporten om å legge ned vårt studietilbud.

En endelig nedleggelse av kirkemusikkemnene gjør også at tilbudet for søkere til BA programmet i Utøvende musikk eller komposisjon med orgel som hovedinstrument bør vurderes nærmere

Forslag til vedtak:

Instituttrådet slutter seg til vurderingene i saksforelegget, og anbefaler at kirkemusikkemnene legges ned.

Randi Rolvsjord
Instituttleder

Anette Andersen
Sekretær

Til instituttrådet ved Griegakademiet

UTTALELSE FRA ORGEL/KIRKEMUSIKKLÆRERNE

Vi viser til saksfremlegget vedr. nedleggelse av tre kirkemusikkemner.

Da instituttrådet for noen år siden vedtok å legge kirkemusikkutdanningen «på is», var det ikke meningen at den skulle avvikles for godt. I etterkant av dette vedtaket ble det utarbeidet en plan for en kompetansegivende årsenhet for musikere med andre hovedinstrumenter enn orgel. Tilsvarende tilbud finnes ved Norges Musikkhøgskole og NTNU og har fungert rekrutterende. Denne planen ble stanset av fakultetet. Instituttledelsens forslag om isteden å satse på etterutdanningskurs, har orgel/kirkemusikklærerne ikke støttet, dels fordi vi anser slike betalingskurs for lite attraktive i lys av det samlede utdanningstilbudet på feltet, dels fordi de ikke ville føre til full kantorkompetanse.

Det vokser i dag frem det vi kan kalle en ny «underskog» av orgelspillende barn og ungdom på landsplan i form av orgelklubber. Dette støttes faglig og organisatorisk av Den norske kirke gjennom prosjektet «Pilegrim i orgelsko»:

<https://www.kirken.no/nb-NO/om-kirken/kirkemusikk/pilegrim-i-orgelsko/>

Dette er allerede i ferd med å endre rekrutteringssituasjonen for de høyere utdanningsinstitusjonene på feltet, selv om det foreløpig ikke har ført til økt interesse for å studere kirkemusikk ved GA.

Vårt prinsipale standpunkt er derfor at kirkemusikkemnene ikke bør legges ned.

Subsidiært går vi inn for i det minste å beholde MUV272 liturgisk spill som et aktuelt valgemne. Pga. tiltakende mangel på organistvikarer i Bergen og omegn blir det stadig større behov for denne kompetansen. Emnet forutsetter ikke nødvendigvis at man har orgel som hovedinstrument, og det kan undervises individuelt eller i grupper på to studenter.

I slutten av saksfremlegget antydes det at instituttet også vil vurdere orgel som del av instituttets utøvende profil. Dette er ikke i tråd med instituttrådets intensjon dengang kirkemusikk ble «lagt på is». Instituttet har høyt kompetente lærerkrefter og tre orgler, og byens kirker har en meget interessant og variert orgelpark. Vi mener derfor at vi bør holde på orgel som et mulig instrument å studere, både som hovedinstrument på bachelor- og masternivå og som bi-instrument på bachelornivå. Det må finnes en profesjonell institusjon på Vestlandet hvor man kan studere orgelspill, selv om kirkemusikktilbudet forsvinner. Det kan også pekes på at Bergen har en over 160 år sammenhengende tradisjon for utdanning av organister.

Selv om vi nesten ikke har studenter på orgel hovedinstrument lenger, har vi jevnlig hatt en kontingent studenter som studerer orgel parallelt med piano eller et annet instrument. Derfor er det viktig at de som ikke velger kirkemusikk som profesjonsstudium, likevel får mulighet å påbegynne et studium i orgelspill her i Bergen.

Som hovedinstrument mener vi orgel kan være aktuelt for utøvende studenter i de to første studieårene. De to neste årene, inklusive 60 stp. kirkemusikk, kan da gjennomføres ved NMH, NTNU eller KUN/Konservatoriet i Tromsø. Dessuten er orgel fortsatt et aktuelt

hovedinstrument på masternivå. Å opprettholde et slikt tilbud vil ikke være til skade for rekrutteringen til fagmiljøene ved våre samarbeidende institusjoner.

Bergen 8. juni 2018

Karstein Askeland
(sign)

Ines Maidre
(sign)

Stig Wernø Holter